

Lausunto Ikaalisten Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 19.05.2022 § 7

Ikaalisten kaupungin ympäristölautakunta pyytää lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lakisääteinen (MRL 63 §) kaavan laatimiseen liittyvä asiakirja, jossa esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista (MRL 9 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on maankäyttö- ja rakennuslaissa määritelty mm. seuraavasti: ”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä.”

Konikallion osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on huomioitu maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaiset asiat. Näin ollen rakennus- ja ympäristölautakunnalla ei ole lausuttavaa.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Valmistelija: Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen
Uusiutuvan energian asiantuntija Kirsi Nieminen

Esittelijä Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen

Päätösehdotus Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä Konikallion tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman esitetyssä muodossa.

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta muistuttaa että kaava-alueen ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille tiedottaminen, tulee olla kohdennettua ja avointa heti kaavoituksen alusta alkaen ja yleisötilaisuuksia tulee järjestää riittävästi.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.03.2024 § 23

Ikaalisten kaupungin ympäristölautakunta pyytää lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta IKA/122/2021.

Hankekuvaus

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Pirkanmaan maakuntaan, Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle. Tuulipuistoalueelle

suunnitellaan enintään 15 tuulivoimalan rakentamista. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on enintään 10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on yhteensä noin 19,9 km², josta noin 11,3 km² sijoittuu Ikaalisten osayleiskaavoitettavalle ja noin 8,6 km² Hämeenkyrön osayleiskaavoitettavalle alueelle. Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Ikaalisten kaupunginvaltuusto. Kaavoitettava alue käsittää tuulivoimapuiston alueen, eikä osayleiskaava-alueen ulkopuolista sähkönsiirtoreittiä kaavoiteta. Sähkönsiirto kuuluu tuulivoimapuiston hankekokonaisuuteen ja sisältyy hankkeen erilliseen mutta osayleiskaavoituksen rinnalla samanaikaisesti etenevään YVA menettelyyn.

Sähkönsiirto

Tuulipuisto liitetään suurjänniteverkkoon uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV - voimajohtolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Sähkönsiirron A-vaihtoehtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtoehtoa ja B-vaihtoehtona etelään suuntautuvaa vaihtoehtoa. A-liityntävaihtoehto sähköverkkoon on 110 kV johtoväliin ParkanoTeiharju, jonka lähin liityntäpiste on linnuntietä noin 9 kilometriä ja alustavan voimajohtoreitin mukaisesti noin 14 kilometriä koilliseen hankealueelta. B-liityntävaihtoehto sähköverkkoon on hankealueelta etelään linnuntietä noin 13 kilometriä ja alustavan voimajohtoreitin mukaisesti noin 15,4 kilometriä Suodenniemen 110 kV kytkinlaitokseen uuden 110 kV katkaisijakentän kautta.

YVA

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten menettely (YVA-laki 4 §). VE1 vaihtoehdossa hankealueelle sijoittuisi 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdossa 11 voimalaa. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta.

Hankkeen yleiskuvaus

Konikallion suunnittelualue sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin alueella runsaat 9 kilometriä Ikaalisten keskustasta lounaaseen ja noin 12 kilometriä Hämeenkyrön Kyröskoskelta länteen. Lähimmät asutuskeskittymät ovat Ikaalisissa Vehuvarpeen kylä luoteessa ja Vatulan kylä koillisessa sekä Hämeenkyrössä Vesajärven kylä lounaassa hankealueeseen nähden. Alustavan voimalasuunnitelman mukaan lyhimmat etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä ja lähimpiin lomarakennuksiin noin 1,9 kilometriä. Lähistön vakituisen asutuksen ohella loma-asutus keskittyy erityisesti Kyrösjärven rannoille koilliseen hankealueesta.

Alueidenkäyttötavoitteet

Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Tämän perustehtävänsä ohella maakuntakaavan tulee edistää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista ja sovittaa ne yhteen alueiden käyttöä koskevien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa (YM 2002).

Kaavahierarkian mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. MRL 32 §:n mukaan viranomaisten on pyrittävä edistämään maakuntakaavan toteutumista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Kaavaselostuksessa on tuotu esille, että tämän kaavaratkaisu toteuttaa voimassa olevaa maakuntakaavaa ja siinä määritellyjä tavoitteita. Osayleiskaavan ratkaisut eivät ole ristiriidassa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Tämä ei aivan pidä paikkaansa, sillä voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 tuulivoima-alue (tv-1) on kaksiosainen ja ei maakuntakaavassa ulotu pohjavesialueelle.

Oheisaineistona:
Lausuntopyyntö
Osayleiskaavakartta luonnosvaihe Ikaalinen Konikallio
Kaavaselostus Ikaalinen Konikallio

Valmistelija:
rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen, p.044 7865 651

Esittelijä Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen

Päätösehdotus Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta esittää Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavaluonnoksesta seuraavat huomiot:

Osana kaavoitusprosessia on erityistä huomiota kiinnitettävä hankkeen havainnollistamiseen ja osana havainnollistamista on tuotava esille hankkeessa suunniteltujen voimaloiden erot suhteessa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinnan aikaisiin tuulivoimaloiden korkeuksiin. Samalla on arvioitava mitä nämä erot tarkoittavat maisema- ja ympäristövaikutusten kannalta.

Suunnittelualueen raja-alue ei ole yhdenmukainen Pirkanmaan maakuntakaavan tv1-merkintöjen kanssa, vaan alue on maakuntakaavassa esitettyjä alueita huomattavasti laajempi. Aivan tuulivoimalapuiston vieressä ja osin tuulivoimapuiston alueellakin sijaitsee (Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialue (0214351)). Tuulivoima-alue tulee kaavoittaa selkeästi luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle.

Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Vatulanharju (440166) on myös tärkeää lintu-alue. Näkymäanalyysin perusteella 350 metriset voimalat näkyvät useille maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille, kuten Kilvakkalan ja Vatulan kulttuurimaisema, Jämijärven kulttuurimaisema, Kovelahden ja Tevaniemen kulttuurimaisemat. Hämeenkaan ja Kyrönkankaan varressa sijaitsee valtakunnallisesti arvokasta rakennusperintöä, jonne korkeat voimalat myös näkyvät.

Osayleiskaavaluonnoksen kaavaselostuksesta välittyy kyseisen tuulivoima-alueen kohdalla nopeasti tieto, että kyseiset tuulivoimalat ovat huomattavan korkeita ja suunnittelualueen ympärillä on lukuisia kohteita, joihin voimaloiden rakentaminen vaikuttaisi huomattavan kielteisesti joko konkreettisesti, kuten pohjavesialue ja luontoarvot tai abstraktilla tasolla, kuten maisemamalliset- ja kulttuurihistorialliset arvot.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ikaalisten kaupunki pyytää lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston kaavaehdotuksesta. Rakennus- ja ympäristölautakunta on lausunut asiasta edellisen kerran osayleiskaavan luonnosvaiheen aineistosta 19.05.2022§ 7.

Suunnittelualue

Konikallion suunnittelualue sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin alueella runsaat 9 kilometriä Ikaalisten keskustasta lounaaseen ja noin 12 kilometriä Hämeenkyrön Kyröskoskelta länteen. Lähimmät asutuskeskittymät ovat Hämeenkyrössä Vesajärven kylä lounaassa sekä Ikaalisissa Vehuvarpeen kylä luoteessa ja Vatulan kylä koillisessa hankealueeseen nähden. Alustavan voimalasuunnitelman mukaan lyhimmat etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä ja lähimpiin lomarakennuksiin noin 2 kilometriä. Lähialueen vakituisen asutuksen ohella loma-asutus keskittyy erityisesti Kyrösjärven rannoille koilliseen hankealueesta.

Hankekuvaus

Ilmatar Energy Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Pirkanmaan maakuntaan, Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle. Tuulivoimapuistoalueelle suunnitellaan enintään 15 tuulivoimalan rakentamista. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on enintään 10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 300 metriä. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on yhteensä noin 19,3 km², josta noin 9,3 km² sijoittuu Hämeenkyrön osayleiskaavoitettavalle ja noin 10 km² Ikaalisten osayleiskaavoitettavalle alueelle. Kaavaehdotuksissa suunnitelluista voimaloista 8 sijoittuu Hämeenkyrön ja 7 Ikaalisten osayleiskaava-alueille.

Kaavoitus

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa kaksi maakuntakaavaa: Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ja Pirkanmaan vaihemaakuntakaava Elonkirjo ja energia. Vaihemaakuntakaava ei ole lainvoimainen (tilanne huhtikuu 2025).

Ikaalisten suunnittelualueen eteläpuolelle, Hämeenkyrön suunnittelualueen lounaisreunaan, on osoitettu turvealueiden kehittämisen kohdealuetta (mk3). Ikaalisten suunnittelualueen läheisyyteen koillispuolelle on osoitettu pohjavesialuetta, valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta, arvokas geologinen muodostuma (harjualue, ge1) sekä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (vht, valtakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinjaus). Länsipuolelle suunnittelu-aluetta on osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta.

Yleiskaava

Tuulivoimahankkeen ja pohjoiseen suuntautuvan ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueilla ei ole voimassa olevia yleiskaavoja lukuun ottamatta eteläistä osaa tuulivoimahankkeen suunnittelualueesta koskevaa oikeusvaikutteista Hämeenkyrön strategista yleiskaavaa 2040.

Asemakaava

Ikaalisten suunnittelualueen läheisyydessä ei ole voimassa olevia asemakaavoja tai rantaasemakaavoja.

Havaintoja kaavaehdotuksesta

Ikaalisten kaupungin nettisivustolla, jossa kaavaehdotus aineiston nähtävilläolosta kuulutetaan ja kaavaehdotusaineiston hankkeen kuvauksessa on ristiriita rakennettavien tuulivoimaloiden korkeudessa. Nettisivustolla tuulivoimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 350 metriä ja kaavaehdotusaineistossa osissa Hankkeen kuvaus, voimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 300 metriä. Aineiston perusteella jää epäselväksi, mikä rakennettavien tuulivoimaloiden korkeus tulee olemaan.

Aivan tuulivoimalapuiston vieressä ja osin tuulivoimapuiston alueellakin sijaitsee (Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialue (0214351).

Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Vatulanharju (440166) on myös tärkeää lintualueita.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toistaa aiemman havaintonsa; suunnittelualueen ympärillä on lukuisia kohteita, joihin voimaloiden rakentaminen vaikuttaisi huomattavan kielteisesti joko konkreettisesti, kuten pohjavesialue ja luontoarvot tai abstraktilla tasolla, kuten maisemalliset- ja kulttuurihistorialliset arvot.

Valmistelija: rakennustarkastaja Raisa Karinsalo p. 044-7865 651

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö

Kaavaselostus

Osayleiskaavakartta ehdotusvaihe

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Esittelijä

Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo

Päätösehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta huomauttaa aineistossa olevasta ristiriidasta tuulivoimaloiden korkeudessa; nettisivustolla tuulivoimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 350 metriä ja kaavaehdotusaineistossa osissa Hankkeen kuvaus, voimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 300 metriä. Aineiston perusteella jää epäselväksi, mikä rakennettavien tuulivoimaloiden korkeus tulee olemaan.

Rakennus- ja ympäristölautakunta myös toistaa aiemman havaintonsa; suunnittelualueen ympärillä on lukuisia kohteita, joihin voimaloiden rakentaminen vaikuttaisi huomattavan kielteisesti joko konkreettisesti, kuten pohjavesialue ja luontoarvot tai abstraktilla tasolla, kuten maisemalliset- ja kulttuurihistorialliset arvot. Tuulivoima-alue tulee kaavoittaa selkeästi luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle

Käsittely

Päätös